

ગુજરાતના પ્રસિદ્ધ નૃત્યો

ક્રમ	નૃત્યનું નામ	વિસ્તાર/ પ્રદેશ
૧	ટીપ્પણી નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> સૌરાષ્ટ્રના ચોરવાડ પંથકના કોળી જાતિ અને ચારવણ બહેનોનું આ શ્રમણી નૃત્ય છે. આ નૃત્ય ભજનથી શરૂ થઈને પ્રભાતિયાથી પુરૂ થાય છે.
૨	દાંડિયા રાસ નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> રાસનો અર્થ થાય છે.- આત્મા-પરમાત્માનું મિલન
૩	ગોફ ગૂંથળ/અઠંગો/સોળંગા	<ul style="list-style-type: none"> સૌરાષ્ટ્રના કોળી પટેલ અને કણબી લોકોનું જાણીતું નૃત્ય છે. ઘેરીનો એક છેડો રાસધારીઓનાં હાથમાં અપાય છે શરૂઆતમાં ગાગર લઈને અને પછી દાંડિયા લઈને રાસ રમાય છે.
૪	મેર નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> મેર પુરૂષો પરંપરાગત વસ્ત્ર ધારણ કરીને આ નૃત્ય કરે છે. આ નૃત્યમાં હાથમાં તલવાર અને ઢાલ લઈને અઢીફૂટ ઊંચા કૂદકા મારતાં- મારતાં નૃત્ય કરવામાં આવે છે.
૫	હીંચ નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> ભાલ પ્રદેશના અને કાઠીયાવાડમાં ઘાઘરની હીંચ ખૂબ જ જાણીતી છે. ગીર સોમનાથ અને જુનાગઢ બાજુની કારડીયા રાજપૂતની સ્ત્રીઓ માથે સાત બેડાની હેલ લઈને હીંચ લે છે.
૬	હૂડો રાસ	<ul style="list-style-type: none"> ભરવાડો ઢોલના તાલે સામસામે હાથ અને પગના ટેકા લઈને રાસ રમે છે.
૭	ઠાગા નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> ઉત્તર ગુજરાતના ઠાકોરોનું અનુપમ નૃત્ય છે. હાથમાં તલવાર અને ઢાલ લઈને ઠાગા લે છે ત્યારે જીવન અને મોતના સંગ્રામ જેવું દ્રશ્ય સર્જાય છે.
૮	સિદીઓનું ધમાલ નૃત્ય (મશીરા નૃત્ય)	<ul style="list-style-type: none"> પોટ્ટુગઝોની સાથે આફ્રિકાથી આવીને આ સિદીઓ સૌરાષ્ટ્રના સુરેન્દ્રનગર વિસ્તારમાં જોવા મળે છે.
૯	ગામિત નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> સુરત જિલ્લાના ગામિત નૃત્યો 40 થી 50 શાળાઓમાં થાય છે.
૧૦	ભાથા નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> ડાંગ જિલ્લાના ડુંગરદેવની પૂજા પ્રસંગે આ નૃત્ય થાય છે. કુંકણા, વારંબી અને ભીલ આદિવાસીઓ આ નૃત્ય કરે છે.
૧૧	ઘેર નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> દક્ષિણ ગુજરાતના આદિવાસીઓનું આ નૃત્ય છે. આ નૃત્યને ઘેરીયા નૃત્ય પણ કહેવાય છે.
૧૨	રૂમાલ નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> મહેસાણાના ઠાકોરો દ્વારા આ નૃત્ય થાય છે. લગ્નપ્રસંગે તથા મેળા વખતે હાથમાં રૂમાલ લઈને કૂદતા કૂદતા આ નૃત્ય થાય છે.
૧૩	તલવાર નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> દાહોદ જિલ્લાના આદિવાસી પુરૂષો સફેદ ફેંટો અને શરીરે કાળા કેડિયા પહેરી માથે બુકાની બાંધી હાથમાં ઉઘાડી તલવાર લઈને

		નૃત્ય કરે છે.
૧૪	શિકાર નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> વલસાડ જીલ્લાના ધરમપુર વિસ્તારમાં આદિવાસીઓ તીર કામઠું ભાલો લઈને શિકારે જતા ચિચિયારીઓ અને ઢોલ વગાડતા આ નૃત્ય કરે છે.
૧૫	આલેણી- હાલેણી નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> વડોદરા વિસ્તારના તડવી જ્ઞાતિણી કન્યાઓનું આ ઋતુ નૃત્ય છે. તે વસંતના આગમનને નૃત્ય સાથે વધાવે છે.
૧૬	આગવા નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> ભરૂચ જીલ્લાના નર્મદા કાંઠે વસ્તી જાતિના પુરૂષો આ નૃત્ય કરે છે.
૧૭	કાકડા નૃત્ય	<ul style="list-style-type: none"> ગુજરાતમાં બળીયાદેવ અને શીતળામાતાના મંદિરે એક પુરૂષ સળગાવેલા કાકડા હાથમાં લઈને નાચતો આગળ ચાલે છે. બળીયાદેવને રીઝવવા માટે આ નૃત્ય કરવામાં આવે છે.